

lécích.cz

LÉKY VS. DOPLŇKY STRAVY

Jaký je rozdíl mezi lékem a doplňkem stravy?

Kromě registrovaných léčivých přípravků (léků) bývají v nabídkách lékáren ale i běžných obchodů dostupné také doplňky stravy. Jedná se o dvě naprosto odlišné kategorie výrobků, které však mohou být často chybně zaměňovány. I přes to, že lze oba typy výrobků zakoupit na jednom místě, neznamená to, že jsou svými účinky a účelem shodné.

Rozdíly mezi lékem a doplňkem stravy

Lékem je jakákoli látka nebo kombinace látek, kterou lze podat lidem či zvířatům za účelem nebo předcházení nemocí, stanovení lékařské diagnózy nebo obnovy, úpravy či ovlivnění fyziologických funkcí prostřednictvím svého účinku. Registraci léčivých přípravků, stejně jako trvalý dozor nad nimi po celou dobu jejich přítomnosti na trhu, má na starosti SÚKL (Státní ústav pro kontrolu léčiv).

Léky jsou dostupné v několika režimech výdeje, a to v závislosti na obsažené účinné látce, způsobu použití nebo in-

dikace: volně prodejné, volně prodejné s omezením, na lékařský předpis a na lékařský předpis s omezením.

Doplňky stravy (potravinové doplňky) mají za úkol doplňovat běžnou stravu člověka. Většinou se jedná o koncentrovaný zdroj živin či jiných látek. Doplňky stravy zároveň nesmí deklarovat léčebné či preventivní účinky. Nejsou posuzovány z hlediska účinnosti; jejich výrobce má povinnost oznámit jejich uvedení na trh Ministerstvu zemědělství ČR.

DOPLNĚK STRAVY

LÉK

Účel použití	Koncentrovaný zdroj živin nebo jiných látek, jehož účelem je doplňovat běžnou stravu	Látka nebo kombinace látek s léčebnými či preventivními vlastnostmi
Schvalovací proces	Nejsou schvalovány, výrobce či dovozců má informační povinnost vůči MZe ČR; před uvedením na trh není výrobce povinen ověřovat účinnost doplňku stravy	Léky musí před uvedením na trh projít schvalovacím řízením (registrací), kde se hodnotí jejich účinnost, jakost a bezpečnost
Způsob prodeje/výdeje	Užívání není vázáno na lékařský předpis, doplňky stravy jsou volně prodejné	V oprávněných případech je výdej léku vázán na lékařský předpis
Dostupnost	Lékárny, běžné obchody s potravinami, drogerie, fitness centra atd.	Pouze ve schválených lékárnách, prostřednictvím jejich internetových nabídek (pouze u volně prodejných léků)
Požadavky na prodávajícího	Zákonem není nijak vymezena odborná způsobilost personálu prodejen	Pouze osoby stanovené zákonem – farmaceuti, farmaceutičtí asistenti, prodejci vyhrazených léčiv
Prodej prostřednictvím internetových stránek	Doplňky stravy mohou být nabízeny prostřednictvím internetu	Zásilkový výdej může provozovat pouze schválená „kamenná“ lékárna prostřednictvím webové nabídky, a to pouze pro volně prodejné léky (bez lékařského předpisu)
Jednoznačné povinné označení na obalu	Označení slovy „doplňek stravy“, popř. číslem HEM	Registrační číslo SÚKL, případně Evropské lékové agentury (EMA)

Účinky léku a doplňku stravy

Léky slouží k léčbě či předcházení nemocí, podávají se za účelem stanovení lékařské diagnózy, k obnově, úpravě či ovlivnění fyziologických funkcí.

Doplňky stravy, jak už z názvu vyplývá, doplňují běžnou stravu člověka. Nemohou však nahrazovat zdravý životní styl, protože nejlepším zdrojem živin a dalších látek je racionální a pestrá strava. Živiny se v běžné, pestré stravě vyskytují v dostatečné koncentraci a navíc v lehce vstřebatelné formě.

Na co si dát pozor

Je třeba rozlišovat mezi registrovaným lékem a doplňkem stravy.

Na obale léku musí být kromě jiného uvedeno tzv. registrační číslo. Databáze všech v ČR schválených léků je k dispozici na informačním portálu pro veřejnost www.olecich.cz.

Pro doplňky stravy platí všechna pravidla označování jako pro ostatní potraviny. Na obale musí být podle právních předpisů uvedeno označení „doplňek stravy“, u některých doplňků stravy se lze setkat s tzv. číslem HEM. Dále musí být na obale uvedeno složení výrobku, podmínky skladování, datum minimální trvanlivosti a další informace, a to v českém jazyce.

V případě problému s doplňkem stravy je možné se obrátit na Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci (www.szpi.gov.cz), která je ze zákona kompetentní ke kontrole doplňků stravy.

Je možné vzájemně kombinovat léky a doplňky stravy?

Užíváte-li doplňky stravy, vždy o tom informujte svého lékaře či lékárníka. Řada doplňků stravy, pokud se užívají společně s léky, totiž může způsobovat nežádoucí interakce.

Za doplňkem stravy se může skrývat i nelegální přípravek, a to především u zahraničních internetových nabídek. Velmi často se stává, že takové přípravky, byť jsou označovány jako doplňky stravy, deklarují léčebné či preventivní účinky nebo dokonce obsahují léčivou látku, která může být legálně obsažena pouze v registrovaných lécích (nejčastěji se jedná o léky na hubnutí či zlepšení potence). SÚKL před takovými nabídkami varuje prostřednictvím kampaně www.nebezpecneleky.cz.

